

Rezumatul tezei de abilitare

Poetică și comparatism

În analiza și interpretarea textului literar

Traseul formării mele profesionale, științifice și academice prezentat în această teză pornește de la susținerea, în 2000, a tezei de doctorat *Arta literară la Marin Preda. Structuri narative și tematice* (publicată în 2002 sub titlul *Marin Preda sau despre complexe creației*, Editura Universității „Aurel Vlaicu” Arad), o contribuție la cunoașterea valențelor operei acestui mare scriitor român postbelic prin grila structuralist-naratologică, cu apel și la achiziții ale criticii psihanalitice, ale psihocriticii sau ale teoriei comunicării, în intenția de a decela relația de adecvare dintre semnificatul și semnificantul textual probată de capodopere.

Titularizarea în învățământul universitar, la Facultatea de Științe Umaniste și Sociale a Universității „Aurel Vlaicu” Arad, ca lector (2003), apoi conferențiar (2006), mi-a oferit posibilitatea de a-mi lărgi sfera preocupărilor legate de studiul literaturii prin provocarea pe care a reprezentat-o o catedră cu specific interdisciplinar, reunind cursurile de *Literatură universală și comparată, Stilistică, Teoria literaturii și Literatura română și literatura pentru copii* (susținut la Colegiul Universitar Pedagogic de Institutori și apoi la Facultatea de Științe ale Educației, Psihologie și Asistență Socială). Ulterior (din 2010), la acestea s-au adăugat cursurile pe care le-am propus la programul de master „Limbă și literatură. Tendințe actuale”, *Imagini ale feminității în eposul eroic și Introducere în teoria modernă a narațiunii*, sau la Școala doctorală (2013), respectiv *Direcții și curente în critica literară*. Activitatea mea didactică s-a desfășurat în funcție de specificul postului descris mai sus, dar și într-o direcție metodică, în planul formării continue a cadrelor didactice, concretizată în elaborarea de programe și în desfășurarea concursurilor pentru obținerea gradelor didactice (definitivat, grad II, grad I) pentru profesorii de limba și literatura română și pentru profesorii din învățământul preșcolar și primar sau în organizarea de cursuri și seminarii în cadrul programelor de perfecționare inițiate de DPPD.

Domeniile activității mele de cercetare converg cu specificul activității didactice, urmând în general două mari direcții: abordarea teoretică a textului literar și studiile de hermeneutică literară realizate din perspectivă comparatistă.

În planul teoriei literare, preocupările mele științifice s-au finalizat în două cărți, *O teorie a literaturii* și *Poetica genurilor literare*, publicate în ediție revăzută și adăugită la Institutul European în 2008 și 2009, cărți ce realizează o sistematizare personală – cu luări de poziție în controversatul plan al dezbaterii teoretice și terminologice – a problemelor de ordin general pe care le ridică studiul literaturii și studiul discursului literar codificat de o tradiție arhitextuală și declanșând, la rândul lui, un proces de negare a acestei tradiții. Perspectiva adoptată constant a fost situarea textului (literar, nonliterar, de graniță) în câmpul de forțe al relațiilor pragmatice pe care le dezvoltă și din care se dezvoltă și complinirea analizei consacrate raportului dintre text și substructurile sale cu plasarea textului în planul dialogului cultural / literar, în care teoria textului se întâlnește cu comparatismul. În aceeași arie de preocupări se înscrie și studiul aplicat literaturii pentru copii și tineret (*Literatura pentru copii și tineret dincolo de „story”*, Casa Cărții de Știință, 2007), născut din dorința de a acredita teoretic un gen literar care, chiar și în receptarea specializată, era considerat marginal, aparținând literaturii de masă, fiind supus, în consecință, unei grile îndatorate prejudecăților minimalizatoare. De asemenea, am intenționat să actualizez dimensiunea metodico-științifică a disciplinei „Literatură pentru copii” prin înglobarea unor opere contemporane, care să răspundă sferei de interese și preferințelor în materie de lectură ale copilului și adolescentului de astăzi și să reflecte realitatea educațională, cea a programelor și manualelor școlare pentru învățământul primar, gimnazial și chiar liceal. Cartea a avut mare ecou, fiind preluată în bibliografia programelor disciplinei de la Facultăților de Științe ale Educației și în bibliografia examenelor pentru obținerea a gradelor didactice de către profesorii din învățământul preșcolar și primar.

Direcția de cercetare comparatistă s-a manifestat în sensul privilegierii unor momente, nu doar subiective, ci și semnificative, ce au marcat evoluția literaturii universale din Antichitate și până astăzi, fructificate prin studii incluse în cartea publicată în 2013, la Casa Cărții de Știință, *Eseuri de literatură universală (de la Cântarea cântărilor la Doris Lessing)*. Prin eșantionul selectat (*Cântarea cântărilor, O mie și una de nopți, Omar Khäyyam, Gabriel García Márquez,*

Marin Preda, Doris Lessing), cartea prezintă adevărate „noduri” de viziune și de scriitură, capabile să deceleze procesualitatea fenomenului literar, o continuitate a traumelor și nostalgiilor umanului, ca și dialogul intuitiv în planul imaginarului artistic al marilor creatori.

Eroica și Erotica. Eseu despre imaginile feminității în eposul eroic (Pro Universitaria 2013) a reprezentat o temă de cercetare de durată, dovadă studiile publicate, ca părți ale acestui proiect, începând cu anul 2008. E un demers amplu și cu caracter de premieră în domeniu, de comparativă și de istorie a mentalităților, cu concursul arhetipologiei și al studiilor de gen, care analizează relația feminin – masculin într-un decupaj generic, eposul eroic de autorat masculin, de la începuturile sale homerice până în literatura postmodernă. Miza mai largă a cercetării a fost aceea de a dezvolta, pe fundalul unui pattern narativ ce permite conturarea cu claritate a constructelor de gen, evoluția modelelor umanului scindat lăuntric între două tensiuni: afirmarea socială, în funcție de predominanța unui Weltanschauung comunitar, și cea a împlinirii în planul existenței private, pe scara mică a istoriei personale, tendință care se afirmă începând cu secolul al XIX-lea, pentru a ajunge în secolul XX la o negare răspicată arhetipurilor, ca reflex al respingerii ideii de apartenență și de constrângere macrosocială.

La baza bilanțului activității mele științifice (totalizând până la această dată opt cărți de autor, două dintre ele ediții revăzute și adăugite, un număr de optsprezece studii publicate în fluxul științific internațional principal, opt studii în Analele științifice ale universităților și în reviste științifice, șase studii în reviste de specialitate), se află participarea la numeroase conferințe internaționale și naționale, prilej de confruntare profesională și de diseminare a rezultatelor obținute.

Pentru activitatea de cercetare în colectiv câteva repere sunt: participarea ca membru și coordonator al echipei de limba română la Proiectul internațional „New Learners in New Europe” (tip Socrates Lingua II) și la Proiectele POSDRU „Calitate, inovare, comunicare în sistemul de comunicare continuă a didacticienilor din învățământul superior” și „Calitate și leadership pentru învățământul superior românesc”, înființarea și conducerea, ca redactor-șef, a revistei științifice “Journal of Humanistic and Social Studies”, revistă indexată în opt baze de date internaționale, activitatea de organizator, referent științific și editor al volumului

simpozionului internațional “Research and Education in an Innovation Era” al Universității „Aurel Vlaicu” Arad.

Planurile de dezvoltare a carierei mele academice urmează dimensiunea didactică (curs sintetic de literatură universală și comparată pentru nivelul licență, conceput în scopul formării unei perspective istorice asupra fenomenului literar universal din interiorul unor secțiuni generice și tematice actualizate, cursuri cu caracter interdisciplinar și pluridisciplinar pentru nivelul master) și cea științifică, vizând trei direcții: 1. alcătuirea unui *Dicționar de proză feminină românească* cu concursul unei echipe de cercetători, proiect pentru care voi aplica pentru un grant CNCS, 2. *problematica producerii și a receptării discursului literar din interiorul patternurilor de gen*, finalizată, cel mai probabil, printr-un studiu asupra constructelor textuale ale imaginarului masculin / feminin, dar și asupra constructelor hermeneutice „de gen” și 3. *problematica modelării sociale a identității sexuale*, respectiv investigarea raportului dintre gen și sex în reprezentările identitare ale femininului din proza scriitoarelor reprezentative ale secolului XX, până în imediata contemporaneitate literară.